

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/98/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124201871
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124201871.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a Mgr. Andrea Hadnagyová, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/X, E., štátna príslušnosť SR, teraz u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: matka – F. B. E., nar. X.X.XXXX, občianka Srbskej republiky, trvale bytom G. XXXX/XX, E., teraz: H. H., I. E., Srbská republika, zastúpená: RS legal s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Frankovská 18, Bratislava, IČO: 36 864 358, otec – H. J. B., nar. X.X.XXXX, G. XXXX/XX, E., zastúpený: JUDr. Michaela Šteiningarová, advokátka, so sídlom Záhradnícka 24, Prievidza, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 33P/35/2024-51 zo dňa 25. apríla 2024, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením (v poradí druhým) súd prvej inštancie návrh zamietol (výrok I.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov celého konania (výrok II).

2. Po právnej stránke súd svoje rozhodnutie odôvodnil § 2 ods. 1, § 52, § 367 ods. 1 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 veta prvá, § 331 ods. 1 veta druhá z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a článkom 28 ods. 3 a 4, článkom 31 vyhlášky Ministra zahraničných vecí č. 207/1964 Zb. o Zmluve medzi Československou socialistickou republikou a Socialistickou federatívnou republikou Juhosláviou o úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach (ďalej len „vyhláška č. 207/1964 Zb.“). Vecne tým, že otec podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 5.3.2024 navrhol nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd maloletú A. odovzdá do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. S návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal otec aj návrh vo veci samej (ÚPP), ktorým sa domáhal, aby súd zveril maloletú A. do striedavej starostlivosti s odôvodnením, že má záujem podieľať sa na výchove maloletej A.. Súd prvej inštancie zo spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 33P/35/2024 zistil, že manželka (matka maloletej) podala návrh na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvoде k maloletej. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 18.4.2024 okrem iného uviedol, že prešetrované boli pomery iba na strane otca, nakoľko sa maloletá s matkou aktuálne nezdržiava v Slovenskej republike. Z uvedeného dôvodu nezistil ani názor matky k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v Bratislave bolo požiadané o šetrenie v domácnosti matky, pričom správu im následne doručil. K návrhu otca kolízny opatrovník nevedel zaujať jednoznačné stanovisko a uviedol, že posúdenie striedavej osobnej starostlivosti v dvojtýždňových intervaloch je možné riešiť formou psychologického poradenstva v rámci riadneho konania, kedy je potrebné zhodnotiť vzájomné vzťahové väzby účastníkov a schopnosti rodičov citlivo vnímať potreby a požiadavky dieťaťa v tomto veku. Súd prvej inštancie svoju právomoc konať o neodkladnom opatrení

odvodil z článku 31 vyhlášky č. 207/1964 Zb., kedy v neodkladných prípadoch s cudzím prvkom, ak treba urobiť opatrenia na ochranu záujmov občana jednej zmluvnej strany, možno použiť i právny poriadok svojho štátu, i keď je dieťa občanom druhého štátu (Srbska) a tam aj momentálne s matkou žije. V danej veci starostlivosti súdu o maloletú však ani po doplnení vyjadrenia opatrovníka maloletej nevystala potreba naliehavej ochrany maloletej jej zverením do striedavej výchovy oboch rodičov, preto súd prvej inštancie návrh otca zamietol. Po prešetrení pomerov v domácnostiach otca (v rodinnom dome a v penzióne) neboli zistené žiadne nedostatky, pričom otec podstatne nenamietal ani voči podmienkam fungovania maloletej v domácnosti u matky v Srbsku, kde s maloletou teraz žijú, hoci oficiálnou správou súd prvej inštancie doposiaľ nedisponuje. Vychádzal však zo zhodných tvrdení rodičov, že bytové požiadavky pre svoj riadny vývin má maloletá zabezpečené. Otec medzičasom maloletú navštívil osobne, no vyjadril výhrady voči frekvencii matkou umožneného styku s ňou. Podľa názoru súdu prvej inštancie by nateraz bolo reálne uvažovať o navrhovanej striedavej osobnej starostlivosti výlučne na základe zhodnej vôle oboch rodičov, ktorí by sa dokázali dohodnúť na intervaloch striedania maloletej nielen medzi dvoma domácnosťami rodičov, ale aj medzi dvoma štátmi, čo súd prvej inštancie vzhľadom na útlý vek maloletej trojročnej A., nezhody rodičov pri komunikácii a vzdialenosť bydlísk účastníkov považuje za nevhodné prihliadajúc prioritne na záujem maloletej, ktorá bola od narodenia doposiaľ zvyknutá na nepretržitú starostlivosť a výchovu matky. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, lebo tento zákon neustanovil ani účastníci nenavrhli inak.

3. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec prostredníctvom právnej zástupkyne z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g), h) CSP. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nezákonné. Namietal, že súd prvej inštancie po vrátení veci odvolacím súdom nevykonal vo veci dostatočné dokazovanie, iba ustanovil maloletej procesného opatrovníka, ktorý žiadnym spôsobom neskúmal pomery matky ani maloletej, hoci je mu známy kontakt na matku i jej právnu zástupkyňu. Kolízny opatrovník sa ani len nevedel vyjadriť, či by nariadenie neodkladného opatrenia bolo alebo nebolo v záujme maloletej. Vágný postoj kolízneho opatrovníka k prejednávanej veci je v rozpore s jeho povinnosťami, ktoré má v konaní za maloletú realizovať. Kolízny opatrovník mal vykonať všetky právne a procesné kroky k tomu, aby skutočný stav veci riadne a náležite zistil. Ak nemal dostatočné podklady na podanie jednoznačného stanoviska, tieto si mal zabezpečiť kontaktovaním matky. Otec ďalej uviedol, že súd prvej inštancie nezohľadnil neprípustné správanie matky, ktorá bezdôvodne uniesla maloletú do cudziny a napriek vycestovaniu za maloletou mu bráni v stretávaní sa s ňou. Matka tak zasiahla jednak do jeho rodičovských práv a jednak do práv maloletej na rovnocenný styk s oboma rodičmi. Jej konanie má negatívny dopad na zdravý vývoj psychiky maloletej. V dňoch 15. – 30.3.2024 vycestoval do Srbska, kde podľa vzájomnej dohody matky malo dôjsť k stretnutiu s maloletou. Matka mu však po príchode neumožnila sa s maloletou stretnúť štyri dni. V období 27.4. – 12.5.2024 bol opätovne v Srbsku, pričom sa s matkou dohodol, že po jeho príchode bude matka maloletú pripravovať na prespanie u neho cez noc, ktoré sa malo uskutočniť až po prvých dvoch spoločne strávených dňoch. Za týmto účelom si zarezervoval aj apartmán. Po jeho príchode však matka začala uvádzať klamstvá, že maloletá odmieta u neho prespať. Dňa 4.5.2024 maloletá u neho prespala na základe jej vlastného rozhodnutia, ktoré matka rešpektovala. Avšak následne matka privolała na neho políciu, ktorej uvádzala, že sa jej údajne neozýva a nevie, čo je s maloletou. Polícia po zistení, že maloletá spí a je v poriadku, odišla. V neposlednom rade otec uviedol, že maloletá veľmi negatívne a citlivo znáša odlúčenie od jeho osoby. Matka považuje maloletú za svoj majetok a má tak dojem, že môže určovať, či sa maloletá s ním bude stretávať. Záverom odvolania otec navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil, príp. zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie.

4. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník maloletej, ktorý sa v plnej miere pridržiaval svojej písomnej správy zo dňa 18.4.2024. Dňa 17.6.2024 predložil správu Ministerstva rodinného blahobytu a demografie zo dňa 4.6.2024 týkajúcu sa maloletej.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným účastníkom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP, § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom

bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je rozhodovanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že v starostlivosti otca bude každý prvý a druhý týždeň v kalendárnom mesiaci a v starostlivosti matky každý tretí a štvrtý týždeň v kalendárnom mesiaci. Odovzdávanie maloletej do osobnej starostlivosti otca bude prebiehať každý prvý pondelok v mesiaci v čase od 16.00 hod, odovzdávanie maloletej do osobnej starostlivosti matky bude prebiehať každý tretí pondelok v mesiaci o 16.00 hod. s tým, že k odovzdaniu maloletej dôjde vždy na adrese bydliska toho rodiča v rámci územia Slovenskej republiky, ktorému sa končí doba osobnej starostlivosti.

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu otca maloletej ako aj s poukazom na obsah napadnutého uznesenia je posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia majúc za to, že v danom prípade nejestvuje potreba naliehavej ochrany maloletej jej zverením do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

8. Predovšetkým odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne uviedol, že má právomoc vo veci konať s poukazom na čl. 28 ods. 3 a 4 vyhlášky MZV ČSR č. 207/1964 Zb. o Zmluve medzi Československou socialistickou republikou a Socialistickou federatívnou republikou Juhosláviou o úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach (ktorá platí vo vzťahu ku všetkým nástupníckym štátom SFRJ: Bosna a Hercegovina, Chkórvátsko, Severné Macedónsko, Slovinsko a Srbsko) a to aj s poukazom na to, že maloletá A. má štátnu príslušnosť SR.

9. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

10. Odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s napadnutým uznesením ako i s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení riadne zdôvodnil, z akých dôvodov návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel. Odôvodnenie napadnutého uznesenia nevykazuje žiadne logické, skutkové ani právne medzery, je objektívne presvedčivým (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania) a odvolaciemu súdu poskytovalo možnosť sa len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie, keď otec vo svojom odvolaní neuviedol žiadne relevantné dôvody sponchybnujúce správnosť záverov odôvodnenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha (1). K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (2).

15. Podľa § 329 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (1). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (2).

16. Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého účastník konania žiada. Neodkladné opatrenie má preto slúžiť k dočasnému zabezpečeniu ochrany ohrozených práv, ak naliehavosť situácie vyžaduje okamžitý zásah súdu. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Zákonným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je tiež osvedčenie, že bez okamžitej dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka konania ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia pritom vyplýva, že pred jeho nariadením súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, pričom pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

17. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

19. Podľa čl. 5 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje v súlade s vyššie citovanými článkami vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením. Nevyhnutnosť zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení Zákona o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod.

21. Pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia bolo nutné posúdiť, či otec osvedčil, že bez navrhovanej úpravy pomerov sú práva účastníkov konania (v tomto prípade najmä maloletej) ohrozené, teda že existuje naliehavá potreba nariadiť navrhované neodkladné opatrenie. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov otca vo vzťahu k maloletej, pretože otcom uvádzané dôvody nepredstavovali také skutočnosti, pre ktoré by bol z dôvodu hroziacej ujmy na strane maloletej nevyhnutný zásah súdu formou neodkladného opatrenia.

22. Odvolací súd mal z obsahu spisu za osvedčené, že maloletá A. pochádza z manželského vzťahu rodičov. Na Okresnom súde Trnava prebieha konanie vedené pod sp. zn. 33P/34/2024 o rozvod manželstva rodičov a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva, ktoré iniciovala matka. Od narodenia maloletej do cca. júna 2023 žili obaja rodičia s maloletou v Srbsku. Následne prišli na Slovensko, kde spolu žili až do februára 2024, kedy sa matka bez vedomia a súhlasu otca vrátila s maloletou naspäť do Srbska a podala návrh na rozvod manželstva rodičov a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa otec s poukazom na neoprávnené premiestnenie maloletej matkou do Srbska domáha zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, aby sa tak mohol podieľať na výchove maloletej v rovnakom rozsahu ako matka.

23. Obsahom spisu bolo osvedčené, že starostlivosť o maloletú je riadne zabezpečená. Zo správy Ministerstva rodinného blahobytu a demografie zo dňa 4.6.2024 vyplýva, že maloletá žije s matkou v meste I. E. v Srbsku v rodinnom dome spolu s babkou (matkina matka) a tetou (matkina sestra). Dom je zariadený, bezpečnostné a hygienické podmienky sú uspokojivé. Matka je dobre oboznámená so zvyklosťami maloletej, poskytuje jej dobrú starostlivosť. Maloletá funguje normálne v prítomnosti otca, ale je viditeľné, že je viac emocionálne pripútaná k matke. Maloletá je v bezpečnom a stabilnom prostredí s matkou, ktorá nemá reálne ťažkosti pri starostlivosti o maloletú. V konaní tak nebolo osvedčené, že situácia ohľadom starostlivosti o maloletú si vyžaduje bezodkladnú úpravu formou neodkladného opatrenia. Na uvedenom závere nemôže nič zmeniť ani tvrdenie otca, že matka maloletú neoprávnené premiestnila do Srbska, čím zasiahla do jeho rodičovských práv.

24. Pokiaľ sa otec domáha zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, je povinnosťou súdu zaoberať sa predpokladmi na rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne splnené a ktorými sú záujem dieťaťa na zverenie do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti, spôsobilosť oboch rodičov dieťa vychovávať, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, alebo súhlas aspoň jedného z rodičov o zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti. Je nesporné, že súd musí rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia i schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť obidvoch rodičov, aby sa rešpektovalo jeho právo na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

25. Na posúdenie toho, či sú splnené predpoklady na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, je však potrebné vykonať riadne dokazovanie, ktoré presahuje rámec konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na vek maloletej, emocionálnu naviazanosť na matku, ktorá jej od narodenia poskytuje starostlivosť, a najmä vzdialenosť bydlísk rodičov, ktoré sa nachádzajú v rôznych štátoch, nie je v najlepšom záujme maloletej neodkladným opatrením rozhodnúť o jej zverení do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Obzvlášť v prípade, ak matka tvrdí, že otec mal diagnostikovanú poruchu správania v dôsledku užívania marihuany a bol psychiatricky liečený (uvedené vyplýva zo záznamu o výpovedi matky z 30.4.2024 v Centre sociálnej práce v Srbsku).

26. V predloženej veci nebolo osvedčené, že by konanie matky spočívajúce v presťahovaní sa s maloletou do Srbska, malo negatívny dopad na psychické zdravie maloletej. Otec sa s maloletou stretáva. Dokonca počas jeho pobytu v Srbsku maloletá v jeho prenajatom apartmáne aj prespala. Matka styku otca s maloletou nebráni, pričom ako vyplýva zo správy Ministerstva rodinného blahobytu a demografie zo dňa 4.6.2024 matka sa snaží, aby maloletá mala pozitívny vzťah s otcom. Je teda

zrejme, že otec má vytvorený priestor na to, aby nedošlo k pretrhnutiu už existujúcich citových väzieb medzi ním a maloletou, pričom v konaní nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov.

27. K odvolacej námietke otca o nedostatočne vykonanom dokazovaní súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej. Účelom neodkladného opatrenia je len dočasná úprava pomerov účastníkov, ktorá zásadne prichádza do úvahy v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútneho či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie konania vo veci samej mohlo už stratiť zmysel, alebo ak je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím.

28. Ako nedôvodnú posúdil odvolací súd aj námietku otca týkajúcu sa nedostatočného postupu kolízneho opatrovníka pri zisťovaní pomerov na strane matky a maloletej. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18.4.2024 vyplýva, že nakoľko sa matka s maloletou zdržiavajú v Srbsku, kolízny opatrovník prešetril pomery iba na strane otca. Avšak zároveň uviedol, že o prešetrovanie pomerov na adrese matky v Srbsku požiadal Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v Bratislave. Taktiež sa dopytoval aj otca na bytové pomery maloletej v Srbsku, ktoré otec opísal a uviedol, že sú mu známe a nespochybňuje ich. Súčasne kolízny opatrovník e-mailom informoval matku o prebiehajúcom konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a poskytol jej možnosť vyjadriť sa. Vzhľadom na uvedené a so zreteľom na charakter inštitútu neodkladného opatrenia je tak zrejme, že kolízny opatrovník vykonal všetky potrebné úkony na zistenie pomerov účastníkov konania.

29. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

30. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu odvolacieho konania.

31. Súd prvej inštancie postupom podľa § 224 CSP v spojení s § 234 ods. 1 CSP vydaním opravného uznesenia vykoná opravu záhlavia uznesenia, v ktorom uviedol nesprávnu adresu sídla právnej zástupkyne matky. Podľa výpisu z obchodného registra Mestského súdu Bratislava III má právna zástupkyňa matky od 16.6.2022 sídlo na adrese Frankovská 18, Bratislava.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta z. č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).